

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๖๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

การพูดแสดงความรู้สึก

ความคิดเห็น

ครูผู้สอน ครูชลภักดี คงกำเนียด

คำถามชวนคิด ?

คำถาม : ถ้ามีโอกาสได้พูดแสดงความรู้สึกละ
ความคิดเห็น นักเรียนจะมีวิธีพูดอย่างไร

คำตอบ : เตรียมข้อมูลให้ดี พูดให้ตรงประเด็น
พูดอย่างเป็นกลาง และมีมารยาทในการพูด

บทกลอนสอนการพูด

หากจะพูด สิ่งใด ใคร่ครวญคิด
เห็นถูกผิด แก้ไข ให้เหมาะสม
ใช้สติ ให้รอบคอบ เป็นป็นคม
คุณอารมณ์ ให้ดี มีหลักการ

บทกลอนสอนการพูด

พูดแสดง ความรู้สึก ให้ถูกต้อง
ความคิดเห็น มุมมอง ต้องประสาน
ฟังและดู รู้ให้ลึก และเชี่ยวชาญ
มีเหตุผล มีหลักฐาน ประกอบกัน

คำถามชวนคิด ?

คำถาม : นักเรียนจะนำความรู้และข้อคิดจากบทกลอนข้างต้นไปปรับใช้ได้อย่างไร

คำตอบ : พูดยุติความรู้สึกลึกและความคิดเห็นให้ถูกต้อง และมีมารยาทในการพูด

การพูดแสดงความรู้สึกรัก

ความคิดเห็น

จุดประสงค์การเรียนรู้

- ❁ ๑. **บอก**หลักการพูดแสดงความคิดเห็นได้
- ❁ ๒. **พูด**แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูได้
- ❁ ๓. **บอก**แนวทางการนำข้อคิดไปปรับใช้ได้

คำถาม

ทบทวนความรู้

คำถามชวนคิด

คำถาม : นักเรียนคิดว่าการพูดแสดงความรู้สึก
และความคิดเห็น มีองค์ประกอบอะไรบ้าง

คำถาม : หากไม่ทราบองค์ประกอบของการพูด
แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นจะเป็นอย่างไร

องค์ประกอบการพูด

- ผู้พูด (มีทัศนคติที่ดี)
- เนื้อหา (สื่อกลาง)
- ผู้ฟัง (มีมารยาทในการฟัง)

การพูดแสดงความคิดเห็น

- เป็นการพูดแสดงความคิดเห็น อารมณ์ ความรู้สึกของผู้เขียน ที่มีต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
- พูดให้ตรงประเด็น สร้างสรรค์ และมีเหตุผลประกอบ
- ใช้ความรู้และทักษะต่าง ๆ ประกอบกัน
- พูดด้วยข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง มีความเป็นกลาง เพื่อให้ผู้ฟัง เข้าใจความคิดเห็นนั้น ๆ อย่างมีเหตุผล

เรื่อง เพื่อนเก่า

ผู้เขียน กิตติศักดิ์ ศรีแก้วบวร

เรื่องย่อ “เพื่อนเก่า”

พอวัยล่วงเลย ผ่านพ้นช่วงกลางคนมาอย่างเข้าวัยดึก ผมก็รู้สึกว่าคุณชีวิตเริ่มโหยหาอดีตมากขึ้น ยิ่งไม่ได้พำนักอยู่ในบ้านเกิด ด้วยต้องมาทำงานอยู่ต่างจังหวัดนับสิบปี วันเวลาเก่า ๆ มักจะหวนย้อนเข้ามาในหัวคำนึง คิดถึงเพื่อน คิดถึงครู คิดถึงโรงเรียน ยิ่งไปกว่านั้น ทุกเหตุการณ์ ทุกวีรกรรม ยังคงถูกเก็บไว้ในลิ้นชักแห่งความทรงจำ ที่แง้มเปิดออกมาเมื่อใด ราวกับว่าทุกเรื่องราวเพิ่งผ่านมาเมื่อวานนี้เอง

เรื่องย่อ “เพื่อนเก่า”

อีกปีเดียวผมก็จะห้าสิบแล้ว เพื่อนวัยเดียวกันเริ่มมีอันเป็นไปทีละคน บางคนตายไปแล้วแต่ก็เหมือนยังอยู่ บางคนยังอยู่แต่เหมือนตายจากไปแล้ว และผมได้ข่าวครูที่เคยประสิทธิ์ประสาทวิชาค่อย ๆ ล้มหายตายจากไปถึขึ้น ประหนึ่งใบแก่ของไม้ใหญ่ทยอยกันผลัดใบลง จนคิดว่าป่านนี้คงไม่เหลือครูที่เคยอบรมสั่งสอนในวัยเยาว์หลงเหลืออยู่อีกแล้ว

เรื่องย่อ “เพื่อนเก่า”

แต่พอทราบข่าวว่า ครูเก่าซึ่งเคยสอนตอนประถม อาจยังมีชีวิตอยู่
ท่านหนึ่ง ผมก็พยายามสืบเสาะเพื่อให้ได้ที่อยู่ปัจจุบันท่าน และตั้งปณิธาน
ขอให้ได้กราบครูท่านนี้อีกครั้ง ครูนงรามเคยสอนวิชาภาษาอังกฤษผม
กับเพื่อน ๆ ตอนอยู่ ป.๖ สมัยนั้นพวกเราเพิ่งสิบเอ็ดสิบสองปีกันเห็นจะได้
ภาพครูในปัจจุบันจึงสุดจะคาดเดา ผมเริ่มต้นโดยติดต่อไปยังโรงเรียนเก่า
ทว่าได้รับแจ้งกลับมาว่า ครูนงรามได้ย้ายไปสอนโรงเรียนอื่นแล้ว

เรื่องย่อ “เพื่อนเก่า”

ทุกอย่างเหมือนจะมีดไปแล้วเจ็ดด้าน แต่ผมยังพยายามหาทางติดต่อครูให้ได้ ผมนึกถึงอินเทอร์เน็ต “กูเกิล” อาจเป็นด้านที่แปดซึ่งมีแสงสว่างรออยู่ หากครูแต่งงานมีครอบครัว ต้องเปลี่ยนนามสกุล การสืบค้นข้อมูลก็คงเป็นเรื่องยากขึ้นไปอีก ผมเริ่มหายใจไม่ทั่วท้อง ขณะพิมพ์ชื่อ-นามสกุลของครู ตามด้วยกดปุ่มค้นหาข้อมูล กระทั่งที่ปรากฏหน้าจอ ล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลของผู้ที่มีชื่อหรือนามสกุลซึ่งสะกดคล้าย ๆ กัน

เรื่องย่อ “เพื่อนเก่า”

ผมเป่าปากรู้สึกผิดหวัง เมื่อล้นผ่านหน้าแรกไป โดยไม่มีเบาะแสใด ๆ ให้ตามต่อได้เลย กระทั่งไล่อ่านไปในหน้าที่สอง มีกระตุ้ของเพจไทยแลนด์ เยลโล่เพจเจส ซึ่งได้แสดงชื่อ-นามสกุลของครูที่ถูกต้อง ระบุนามิลำเนา พร้อมหมายเลขโทรศัพท์บ้าน ข้อมูลสั้น ๆ นั้นทำเอาหัวใจผมพองโตใจเต้นไม่เป็นจังหวะเลยทีเดียว จากนั้นผมก็โทรติดต่อหาครูนงราม

เรื่องย่อ “เพื่อนเก่า”

หลังจากผมได้คุยโทรศัพท์ทางไกลกับครูนงรามในวันนั้น จึงทราบว่า ครูเกษียณอายุราชการมาหลายปีแล้ว แต่ยังคงโสดและใช้ชีวิตอยู่ที่ อัมพวา สมุทรสงครามตลอดมา ท้ายที่สุดเราก็ตามหาครูจนเจอ การสื่อสาร ยุคใหม่ช่วยให้เราติดต่อถึงกันได้สะดวกรวดเร็วขึ้น พอได้ข้อมูลของครู ผมจึงแจ้งไปยังไลน์กลุ่มเพื่อน เพื่อนัดรวมตัวกันที่อัมพวา บางคนก็มาได้ บางคนก็มาไม่ได้เพราะติดงาน ส่วนเพื่อนบางคนติดต่อไม่ได้เลย

เรื่องย่อ “เพื่อนเก่า”

เราสืบกว่าคนไปถึงบ้านครูตอนสายวันหนึ่งของเดือนมีนาคม ผมเห็นหญิงวัยต้นเจ็ดสิบยืนรอรับพวกเราที่หน้ารั้วบ้าน อดีตครูสอนภาษาอังกฤษสุดเปรี้ยว แต่งตัวโฉบเฉี่ยวนำสมัยที่สุดในโรงเรียน บัดนี้ก็ยังคงมีร่องรอยเหล่านั้นปรากฏให้เห็นอยู่บ้างนิดหน่อย ครูนงรามรูปร่างผอมบาง งามสมวัย สุขภาพแข็งแรง และกระฉับกระเฉงกว่าที่เราคิดกันเอาไว้เสียอีก

เรื่องย่อ “เพื่อนเก่า”

“ครูคงทำบุญร่วมกับพวกเธอไว้ ถึงได้มาพบกันอีกนะ” ครูนงราม เอ่ยทักทายขึ้นเป็นประโยคแรก ดวงตาฉายประกายปลื้มปีติ น้ำตารัน ขณะกวาดสายตามองพวกเรา หลังจากนั้นเพื่อน ๆ จึงทยอยเข้าสวมกอดครู และสลับกันถามไถ่เสียงเจื้อยแจ้ว จนแทบไม่มีช่องว่างให้ผมได้พูดแทรก ผมปล่อยให้เพื่อนเดินไปล่วงหน้า ขณะนั้นผมนึกขึ้นได้ว่า ลืมของชิ้นหนึ่งไว้ จึงย้อนกลับไปที่รถ

เรื่องย่อ “เพื่อนเก่า”

บ้านครึ่งปูนครึ่งไม้สีขาวของครูหลังนั้น ไม่ได้ทรูหรา หากแต่ดูอบอุ่น ภายในห้องรับแขกจัดวางข้าวของเครื่องใช้อย่างเป็นระเบียบ ด้านหนึ่งเปิดหน้าต่างรับลมจากแม่น้ำแม่กลอง ชุดรับแขกถูกจัดวางชิดผนัง เพิ่มพื้นที่ได้เยอะเลย ส่วนกลางห้องวางโต๊ะยาวพร้อมเก้าอี้ เตรียมอาหารว่างมากมายไว้ต้อนรับพวกเรา ฝั่งตรงข้ามมีตู้ไม้ใส่ของเก่า ใกล้เคียงนั้นเป็นตู้ที่ความสูงเสมอเอวซึ่งวางโทรทัศน์

เรื่องย่อ “เพื่อนเก่า”

พอเห็นว่าได้เวลาแล้ว ผมก็ถือโอกาสเป็นตัวแทนของเพื่อนทั้งหมด มอบของขวัญชิ้นพิเศษที่เตรียมมา ซึ่งเป็นของที่ระลึกสำหรับครู มันเป็น ภาพถ่ายหน้าเสาธงของพวกเราตอนเด็ก พร้อมคณะครูในวันที่จบการศึกษา ชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ขยายรูปภาพให้ใหญ่ชัดเจนขึ้น แต่งสีซีเปียและ ใส่กรอบไม้เรียบ ๆ แต่ดูทรงคุณค่าเป็นอย่างมาก หลังจากนั้นครูนงราม ก็มองดูรูปภาพ แล้วระบุไปที่ละคนตามความทรงจำที่ยังจำได้

หลักการพูด

แสดงความคิดเห็น

๖. มีมารยาทในการพูด การดู
และการฟัง

๑. พิจารณาเนื้อเรื่องตั้งแต่ต้น
จนจบให้เข้าใจ

๕. ใช้ถ้อยคำภาษา
ที่สุภาพและเหมาะสม

การพูดแสดงความรู้สึกรู้สึก
และความคิดเห็น

๒. ตั้งคำถามเชิง
เหตุผลจากเรื่องที่อ่าน

๔. พูดให้ตรงประเด็น
และพูดในเชิงสร้างสรรค์

๓. พูดให้ครบถ้วนตามเนื้อหา
และตรงจุดประสงค์

แบบร่างการพูด

แสดงความคิดเห็น

แบบร่าง

“เพื่อน” มีความหมายมากมายนับไม่ถ้วน เพื่อนเป็นที่พึ่งทั้งยามสุขและยามทุกข์ สร้างความสนุกสนานเฮฮา มอบแต่สิ่งดี ๆ ให้กับเราคอยเติมเต็มความสุข โดยไม่หวังผลตอบแทนนอกจากความจริงใจให้แก่เรา

เพื่อนสมัยเรียน คือ เพื่อนแรกเริ่มของเรา เราย่อมมีเพื่อนที่น่ารักหรืออาจทะเลาะกันบ้าง แต่ก็รักกันเหมือนเดิม ดังเช่นกับเรื่อง “เพื่อนเก่า” ของกิตติศักดิ์ ศรีแก้วบวร ที่ทำให้เรารู้ว่าการมีเพื่อนเป็นสิ่งที่ดี

แบบร่าง

เนื้อหาของเรื่องนี้ ยังสอดแทรกอารมณ์ขัน ข้อคิดดี ๆ และบทเรียนชีวิต โดยเฉพาะประสบการณ์ชีวิตสมัยเรียนประถม ทำให้ผู้อ่านเข้าใจในความหมายเป็นเพื่อนได้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ เรื่อง “เพื่อนเก่า” ได้ให้ข้อคิดหลาย ๆ มุมมองให้กับผู้อ่าน รวมถึงถึงความทรงจำดี ๆ เกี่ยวกับเพื่อนและครูผู้มีพระคุณ การอยู่ร่วมกันอย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน ที่สำคัญ คือ การยอมรับความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของชีวิต จะทำให้เราปรับตัวอยู่ในสังคมได้ดี

กิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้

คำชี้แจงการทำใบงาน

ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๗ แบบร่างการพูดแสดงความรู้สึกและ
ความคิดเห็น โดยเขียนแบบร่างการพูด จากนั้นพูดนำเสนอ
หน้าชั้นเรียน

คำชี้แจงบทบาทครูปลายทาง

- ๑) แจกใบงานที่ ๗
เรื่อง การพูดแสดงความรู้สึกและ
ความคิดเห็น
- ๒) สังเกตการทำงานของนักเรียน
- ๓) ประเมินการพูดแสดงความรู้สึก
และความคิดเห็น

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

- ๑) ทำใบงานที่ ๗
เรื่อง การพูดแสดงความรู้สึกและ
ความคิดเห็น
- ๒) เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว
ให้ส่งที่ครูประจำชั้น/ครูประจำวิชา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

สรุป

การทำกิจกรรม

และตรวจสอบความถูกต้อง

พูดแสดงความรู้สึก
และแสดงความคิดเห็น

คำถามสรุปบทเรียน

คำถาม : นักเรียนได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการพูดแสดงความรู้สึกละความคิดเห็น

คำตอบ : ได้ฝึกพูดแสดงความรู้สึกละพูดแสดงความคิดเห็นจากความคิดของตนเอง

บทเรียนครั้งต่อไป

ทบทวนคำลงท้าย และคำปฏิเสธ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

สิ่งที่ต้องเตรียม

- ใบความรู้ เรื่อง คำลงท้ายและคำปฏิเสธ
- ใบงาน เรื่อง คำลงท้ายและคำปฏิเสธ
- บัตรคำลงท้ายและคำปฏิเสธ (ถ้ามี)

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th
รายวิชา ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖

